HADİS USULÜ DERSLERİ

www.hadisusulu.com facebook: /HadisUsulu twitter: @HadisUsulu 17 Nisan 2015

DERS 19

ZAYIF HADİS

Sahih ve hasen hadis için aranan şartlardan birini ya da bir kaçını taşımayan hadislere **zayıf hadis** denir.

Hadis usûlü eserlerinde anlatılan hadis çeşitlerine bakıldığında en fazla hadis **çeşidinin** zayıf hadislere dair olduğu görülür. Çünkü delil olmaya uygun sahih hadisler konusunda farklı gruplandırmalar yapmak pek gerekli görülmemiştir.

Ancak kesin bir kanaate varılamadığı için güvenilirlik (sahîh) ve uydurma (mevzû) arasında gidip gelen, bazen birine bazen de diğerine yakın olan **zayıf hadislerin durumuna göre çeşitli isimlendirmeler** alması tabiî olmuştur.

Zayıf hadisin çok çeşitli olmasının nedenleri arasında şunlar sayılabilir:

1. Râvînin tenkid edilmesindeki sebeplerin farklılığı
2. Senedde râvî düşmesinin az veya çok olması
3. Râvî eksikliğinin senedin değişik yerlerinde olması
4. Hadisin metnindeki kusurun onun sahihliğine zarar verme derecesindeki değişiklikler.

Zayıf hadisler birbirini takviye ederek hasen ligayrihî derecesine yükselirler. Fakat bütün zayıf hadisler birden çok isnadla (te'addü't-turuk) rivayet edilmek suretiyle **zayıflıktan kurtulmazlar**. Zayıf bir hadisin birden çok senedle rivayet edilerek zayıflıktan çıkması için iki şart ileri sürülmüştür:

Hadislerin **sahih, hasen** ve **zayıf** olarak üçlü taksimini **Tirmizî** gerçekleştirmiştir.

1. Hadisteki zayıflık aşırı cerh sebeplerine dayanmamalı yani hadisin zayıflığı şiddetli olmamalıdır,
2. Takviye eden diğer senedler (tarîk) kuvvet bakımından takviye edilen senedle ya aynı seviyede veya daha üstün olmalıdır.

İbn Hacer el-Askalani'ye göre, zayıf hadislere dayanarak **haram ve helal hükmü verilemez**, fakat mendup ve müstehap hükmü verilebilir.